

Nekaj političnih novic iz Clevelanda, Ohio in osta- lih Zedinjenih držav

Zadnjo soboto so morali kandidati za kongres vložiti svoje peticije pri volivnem odboru. Izvoliti je treba namreč naslednika Charles A. Mooneyu v 20. okraju, v katerem voli kakih 6.000 Slovencev. In vsa znamenja kažejo, da ne bo samo zmagal sedanji mestni sodnik Martin Sweeney pri primarnih volitvah, pač pa bo prodril tudi v jeseni pri glavnih volitvah. Councilman McGinty, ki je sprva hotel kandidirati, se je umaknil. In ker je večina demokratičnih voditeljev v Clevelandu podpisala peticije Sweeneya, ima slednji na ta način solidno podporo stranke. Njegov nasprotnik pri primarnih volitvah je Leon Kujawski, znameniti poljski odvetnik v Clevelandu. Je še tretji kandidat na demokratičnem tiketu, neki Walter O'Donnell, toda je brez pomena. Republikanska stranka na drugi strani je pa tako popolnoma zgubila korajžo, da doslej niti kandidata ni mogla najti, ki bi prevzel kandidaturu v 20. okraju. Oglasila sta se sicer neki Hayden Perry in Oscar Hensley, toda peticij še nista vložila. Kandidatura republikancev v 20. okraju je toliko vredna, kot če bi Hoover kandidiral za predsednika na Portugalskem. Veliko zanimanje je za kongresmana at-large, kate- gora dobi država Ohio prihodnje leto. Harry L. Davis, bivši župan, in David Ingalls, pomožni mornarški tajnik, sta se izjavila, da bosta prevzela kandidaturu. Okrajni blagajnik Collister se je tudi pričel zanimati za kongres. Collister ne more biti več zvoljen za blagajnika, in namerava kandidirati za kongresmana v novem 23. okraju. Drugi pa zopet govore, da bo Collister kandidiral za generalnega državnega pravdnika, ker namerava sedanji pravdnik, Bettman, kandidirati za gubernerja.

Nekaj drobnih novic iz naselbine Barberton

Barberton, Ohio. — Če ne greste te dni vsaj za par dni na počitnice, niste več v medu. Toda vsak si te mode ne more privoščiti. Mrs. Doles iz 17. ceste, si je privoščila par dni počitnic v Pennsylvaniji. Pravi, da je bilo prav prijetno. V Pennsylvaniji je odšla na počitnice tudi Miss Anica Semrov, in iz Detroita se je vrnila hčerka Mrs. Frances Bertonec, kjer se je nahajala na počitnicah pri sorodnikih. In hčerki Mr. Župca sta se nahajali na počitnicah v Niles, Ohio, in pri Mr. Rihtarju, v Sullivan, Ohio. — Mr. Andrew Bomback se tudi nahaja nekje v državi Michigan, kamor ga je poslala družba, pri kateri je zaposlen. To sicer niso počitnice, ampak le mala sprememba, kar pa tudi dobro s'tri. — Pri družini Mrs. Troha se nahaja na počitnicah prijazna Miss Jolanda Grbec iz Canton, Ohio. Jój, pa koliko jih je še! Potreben bi bil v naši naselbini poseben reporter, da bi vse natančno zapisal, da potem ne bo kakšne nepotrebne zamerne!

Listnica uredništva

Naročnik.—Pišete nam: Ako sta mož in žena oba državljana, in mož umrje, in se ona poroči z nedržavljanom, ali ona zgubi državljsko pravico? Odgovor je: ne. Ona ostane državljanka.

Vesele in žalostne vesti naših rojakov po širnih naselbinah Amerike

V Jolietu, Illinois, sta se te dni poročila Miss Frances Šega in Henry Facineli, ter Miss Frances Hočevar in Mr. Emil Zavella. V Chicagi se je poročila Miss Viljemina Janežič z R. F. Graapom iz Portland, Oregon, kjer bo dom novega zakonskega para. V Milwaukee, Wisconsin, je umrla Frančiška Volovšek. Ranjka zapušča moža, sina in dve hčeri. Vile rojenice so prinesle družini Mr. in Mrs. George Stonich Jr. zalo hčerko. Mladi Mr. Stonich je sin Mr. Geo. Stonicha, predsednika društva sv. Družine. Kulturna društva v Detroitu, Michigan, se pripravljajo za velik piknik, ki se vrši 16. avgusta na Travnikarjevi farmi. Čisti preostanek je namenjen za nabavo gledaliških kostumov za slovenski oder. Iz raznih slovenskih časopisov po Ameriki posnemamo, da se vrši približno vsako nedeljo v raznih naselbinah po 50 piknikov, včasih manj, včasih več. In v več slučajih se poroča, da so bili pikniki uspeh, včasih pa je trčba doplačati. V vseh teh resnih časih naš narod še ni pozabil zabave in se rad snide pri skupni zabavi. — Mr. Anton Jaksetič se je prostovoljno odpravil v edel zastopništvo časopisa "Amerikanski Slovenec," ki izhaja v Chicagi. Mr. Jaksetič je bil zastopnik lista v Clevelandu.

Združena društva

Kljub silni vročini, ki je večeraj vladala, pa se je zbralo na Špelkotovi farmi večeraj mnogo tisoč ljudi, ko so imela združena društva fare sv. Vida svoj piknik. Kjerkoli je bilo kaj sence, tam so se ljudje brisali, v onem kotu pa, kjer je teklo pivo, pa skoro nisi mogel blizu. Čakalo se je in čakalo, da se je prišlo do kozarca, toda vsakdo je rad čakal, ker je vedel, da ga bo mrzlo pivo prijetno posegetalo po žejnem grlu. Kljub vsej vročini, pa je bil narod židane volje. Mladi svet se je vrtel in vrtel, nekateri so kegljali, tretji v senci kramljali med seboj, in marljive prodajalke tikitov so pa nadaljevale kontest do nekako pete ure popoldne. Kmalu po šesti uri je bilo naznanjeno, kdo je zmagal v kontestu. Kot je bilo pričakovati je dobil prvo nagrado radi največ prodanih tikitov, Rev. M. Jager, ki dobi prosto vožnjo iz Amerike v Ljubljano in nazaj. Za Rev. Jagrom je imela največ prodanih tikitov Mrs. Frances Oražem, ki je dobila lep radio set, in Mrs. Puereber je pa bila toliko srečna, da je dobila iz vreče tikek za staro domovino. O drugih nagradah nam ni bilo sporočeno. Bil je velik dan za farane sv. Vida, in upamo, da tudi za blagajno združenih društev.

Zgubljen denar

V soboto popoldne je neki rojak zgubil svoto denarja med 62. in 68. cesto in St. Clair Ave. Pošten najditelj naj vrne denar na 1094 E. 66th St., ali v naš urad.

* William Manton, bivši znameniti igralec, je večeraj zvršil samomor.

Zgubljena ura

V soboto večer se je zgubila v Grdinovi dvorani tekoni poročne slavnosti, zlata zapestna ura. Kdor jo je mogoče našel, naj jo odda proti nagradi v našem uradu.

Poletni čas ni pripraven za politiko

Premogovniki Rockefeller- ja v Coloradi bodo znižali plače za 20 procentov

Denver, Colorado, 1. avgusta. The Colorado Iron & Fuel Co., ki je last Rockefellerja, in ki je še pred dvema mesecema izjavila, da je proti vsakemu znižanju delavskih plač, je sedaj sprejela svoje mnenje in se začela pripravljati, da zniža plače vseh delavcev v njenih rudnikih za 20 procentov. Dne 2. junija je predsednik družbe pisal na državno industrijsko komisijo, da je absolutno nasproten, da bi se plače znižale. Večeraj je pa predsednik družbe ponovno pisal na državno industrijsko komisijo in izjavil, da je družba prisiljena znižati plače od \$6.50 na \$5.25 dnevno. Družba lastuje obširne rudnike in druge javne naprave po vsej državi Colorado. V teh podjetjih je zaposlenih približno 30,000 delavcev. Kot znano, je predsednik Hoover izjavil, da je znižanje plač največji vzrok, kakaj brezposelnost še dalje traja, toda največji Hooverjevi prijatelji, katerih nasvet je vedno poslušal, so bili prvi, ki so znižali delavske plače.

Romunska vlada se mora opletati s komunisti

Dunaj, 1. avgusta. Romunska vlada je na predvečer napovedanih komunističnih demonstracij polovila vse komunistične voditelje. 81 jih je bilo aretiranih. Komunisti so v raznih krajih dežele povzročili več železniških nesreč in zagnali bombe v javna poslopja. Povzročena je silna škoda.

Zgubljena ura

V soboto večer se je zgubila v Grdinovi dvorani tekoni poročne slavnosti, zlata zapestna ura. Kdor jo je mogoče našel, naj jo odda proti nagradi v našem uradu.

Henry Ford bo tekom me- seca avgusta zaprl vse svoje tovarne v deželi

Detroit, Michigan, 1. avgusta. The Henry Ford Motor družba naznanja, da bo ustavila vse delo v svojih tovarnah tekom meseca avgusta. Kompanija izjavlja, da ima v zalogi silno množino avtomobilskih delov, in da je neumestno nadalje izdelovati te avtomobilske dele, ker je sedanja zaloga že prevelika. Novi avtomobili se ne kupujejo z naglico, kot se proizvajajo. Obenem so bile obveščene vse druge tovarne, ki so v zvezi s Fordovo industrijo, da tekom meseca avgusta ne pošiljajo nobenega materiala, kar bo imelo za posledico, da bodo tudi te tovarne morale ustaviti delo. Poslovalo se bo le v 11 Fordovih tovarnah kar se tiče montiranja novih avtomobilov. Medtem se pa naznanja iz Mexico City, da je Fordova družba tam podpisala kontrakt za zgradbo \$750,000 vredne tovarne. Slednja bo gotova v devetih mesecih. Ko bo tovarna zgrajena, bo dobilo tam nemudoma 800 ljudi delo, ki bodo dnevno proizvajali 100 Ford avtomobilov. Ford je velik prijatelj Hooverja, zagovarjal je visoko carino, zato pa ne da ameriškim delavcem zaslužiti, pač pa — Mehikancem.

Boj proti kobilicam pričel na vsej črti

Minneapolis, Minnesota, 1. avgusta. Ameriški znanstveniki so posegli v boj, da uničijo silne roje kobilic, ki strašijo ameriške farmerje v Kansasu, Iowi, Nebraska, kot tudi v severni in južni Dakoti. Posamezne države so dovolile po \$50,000 za zatiranje rojev kobilic. V mnogih krajih so morali ustaviti vse drugo delo, da zatirajo kobilice, ki so do sedaj opustošile že nad 150,000 akrov zemlje.

Nemčija se krčevito trudi, da se izmota iz silne finančne krize

Berlin, 1. avgusta. Vlada nemške republike je po mnogih dnevih silnega in napornega dela naredila nekaj načrtov, da se reši strašne finančne krize, v katero je padla Nemčija. Glede podrobnosti teh načrtov pa javnost ničesar ne izve. Koncem prihodnjega tedna bo nemški kancler Bruening javnosti podal podrobne načrte. Toliko se je sporočilo, da se angleške banke popolnoma strinjajo z nemškimi načrti glede nadaljnjih kreditov Nemčiji, s katerimi so se tudi Amerikanci izjavili, da so v principu zadovoljni z njimi. Pogajanja z bankirji drugih držav, zlasti s francoskimi, pa niso dosegle pripeljala še do nobenega uspeha. Državni zbor je nadalje dovolil, da se začne kovati srebrni denar v vrednosti 100,000,000 mark. Kakor hitro bodo rešene najbolj silne finančne težave, tedaj se bo nemška vlada skušala otresti pogajanj z voditelji posameznih političnih strank. Nemška vlada se namerava pogajati direktno z narodom. Vlada bo imenovala enega komisarja, ki se bo pogajal z delavskim ljudstvom, oziroma bo zastopal njega interese, en komisar bo pa imenovan, da zastopa koristi delodajalcev. Dohodki nemške vlade v obliki davkov so v drugem četrtletju letošnjega leta bili za \$108,500,000 manjši kot ob istem času lanskega leta. Nemška republika pričakuje koncem poslovnega leta za najmanj \$400,000,000 deficita.

Zgubljen denar

Na Špelkotovi farmi se je večeraj tekom piknika združenih društev zgubila precejšnja svota denarja. Kdor je mogoče našel, in nekdo je moral najti, je prošel, da izroči denar v našem uradu, ki bo skrbel, da pride na pravo mesto.

Hooverjeva vlada se naha- ja pred silovitim škan- dalom radi Caponeja

Washington, 1. avgusta. Eden največjih škandalov v zgodovini ameriške vlade, je škandal, ki je nastal te dni radi razvpitega poglavarja gangežev v Ameriki, Al Caponeja. Vlada Hooverja sama priznava, da Al Capone ni prišel pred stol pravice, ker se je "mešetarilo" z raznimi vladnimi oddelki. Capone je milijonar. Najbrž se mu je posrečilo s svojim denarjem podkupiti razne vladne višje uradnike, da so njegov slučaj prezrli, in mu obljubili, da če se poda, bo dobil le eno leto ječe. Kot je pa bil sodnik Wilkerson na mestu, in je izjavil, da bo Caponeja obsodil glasom postave, se je znal Capone potom svojih odvetnikov izmazati začasno, in je danes Al Capone, človek, ki ima na vesti, direktno ali indirektno nad 100 umorov, in je kršil postavo v nad 5000 slučajih, človek, ki je ogoljufal vlado Zedinjenih držav za več kot en milijon dolarjev, ta Capone je danes prost, in pri tem igra vlada vlogo — postranskega gledalca. Danes je dokazano, da je Al Capone imel osebnega pogajanja z vlado v Washingtonu, kjer se je Caponeju obljubilo, da ne bo "hudo kaznovan." Toda ko je sodnik Wilkerson o tem zvedel, je izjavil, da je obtoženec Capone v njegovem področju, in da ima le on pravico naložiti kazni, ne pa vlada v Washingtonu. Vendar se je na sodnika naredil tak pritisk iz Washingtona, da je odgodil vso stvar do 8. septembra, medtem so se pa oglašali pošteni senatorji, ki zahtevajo natančno preiskavo, in prišli bodo zopet škandali na dan, kot smo jih bili vajeni pod vlado republikanca Hardinga. Vse ameriško časopisje se zgrazda, ker je vlada naredila takozvano "pogodbo" s Caponejem, ki je znan morilec, gangež in raketir. Malenkostni kršilci prohibicije so takoj in hudo kaznovani, načelnik vseh gangežev, Al Capone, pa svobodno hodi po ameriški zemlji, ker ima svoje zagovornike v Washingtonu.

Hu, al' smo se peklil!

Okdar stoji mesto Cleveland. kot pravi vremenski prerok, še ni bilo tako vroče kot je bilo na dan 2. avgusta. Toplomer je v senci kazal 93 stopinj, koliko je bilo pa na solncu, se pa sploh ne da izračunati. Ljudje so zevali, se brisali in hedili okoli mokri. Sladoled, pop, pivo, voda, lemondada, vse je "ronalo," kolikor je pač moglo steči po žejnih grlih. Uradno sicer večeraj ni bilo najbolj vroče letos, kajti vremenski prerok trdi, da je bilo 17. julija še hujše, toda za nas je bilo večeraj — dovolj! Pet oseb je v državi Ohio umrlo radi vročine, mnogo stotin se jih je pa onevestilo. Ponekod je v okolici Clevelanda zbruhnila nevihta, ki pa ni samo, da ni ohladila vremena, pač pa je nastala potem še večja soproa. Fuj, tajfel, ali je bilo vroče!

Piknik Collinwoodskega Sokola

Večeraj se je vršil letni piknik Collinwoodskega Sokola na prostori Slovenskega društvenega Doma na Recher Ave., Euclid, O. Nastop Sokolov in Sokolice je bil kljub neznosni vročini upriporjen s popolno dovršenostjo. Pričakovalo se je večjega odziva od strani občinstva, kakor je prisostvovalo.

Al Capone mora pred po- ročno sodnijo 8. sept. radi sleparije z davki

Chicago, 1. avgusta. Zvezni sodnik Wilkerson je danes dovolil odvetnikom gangeža Caponeja, da umaknejo priznanje krivde od strani Caponeja, kar se tiče neplačila in sleparije s plačili dohodninskega davka, toda je odločil, da bo podal odločitev glede kršenja prohibicije 8. septembra. Isti dan se bo začela tudi obravnava proti Caponeju radi sleparije z davki. Capone ni bil na sodnji navzoč, ko je sodnik podal svojo odločitev, da si je sodnik zahteval, da mora priti. Zvezni markali ga niso mogli nikjer najti. Njegovi odvetniki so bili navzoči. Obenem je sodnik Wilkerson odredil, da se zbere nova glavna porota, ki bo Caponeja obdolžila, da je Capone kršil prohibicijo v 5,000 slučajih. Zvezni pravdnik ima baje tozadevne dokaze na rokah. Zagovorniki Caponeja so izjavili, da je Capone izpovedal, da ne bi rad, da bi ga sodili porotniki pod predsedstvom sodnika Wilkersona. Capone bo zahteval drugega sodnika. Vsled najnovejše odredbe sodnje se bo moral Capone zagovarjati 8. septembra radi neplačila dohodninskega davka, in isti dan bo sodnija odločila, kdaj pride kršitev prohibicije na vrsto.

Tisoče aretiranih v Evro- pi tekom puntov

London, 2. avgusta. — Poročila, ki so dospela sem, naznanjajo, da je policija po Romunskem tekom nedelje aretirala 1,500 komunistov, ki so priredili proti-vojne demonstracije. Iz Sofije, glavnega mesta Bolgarske, se poroča, da so komunisti hoteli pregovoriti delavce po raznih mestih, da odidejo na generalni štrajk. Toda se jim ni posrečilo, in policija je aretirala voditelje komunistov in prepovedala vsak shod. Vojščvo je z bajoneti razgnalo komuniste v Bruck, Avstrija, pa tudi v Budimpešti in v Pragi je bilo dovolj nemirov. Iz Varšave se poroča, da so bile tam ubite tri osebe in 90 ranjenih v soproadu med komunisti in policijo. Nad 1,000 komunistov je bilo aretiranih, ko so metali kamenje na policijo.

Smrtna kosa

Umrli je Frank Mramor, star 48 let, doma iz vasi Andrejčje pri Blokah. V Clevelandu je bival 31 let. Tu zapušča soprogo, eno hčer in enega sina. Bil je član društva Blejsko Jezero, št. 27 S. D. Z., društva Srca Jezusovega in društva sv. Jožefa. Pogreb se vrši v četrtek jutraj iz hiše žalosti na 4126 St. Clair Ave. pod vodstvom Fr. Zakrajšek. Naj bo ranjemu ohranjen blag spomin, preostali družini pa izrekamo globoko sožalje!

Na počitnice

Naš slovenski zobozdravnik dr. W. J. Lausche, se je podal v soboto na počitnice v Geneva-on-the-Lake, O., kjer ostane prihodnjih 14 dni.

Novorojenka

Starše Louis Ule, 19311 Kildeer Ave., je danes zjutraj obiskala tetica štokljara in jim prinesla lepo hčerko. Cestitke!

* Pšenica se prodaja na javnem trgu po 50c bušelj.

* Cena mleku v Bostonu se je dvignila za en cent pri kvortu.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po rasnasalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 5 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pokiljave naslovite: Ameriška Domovina,
4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 8628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 181, Mon., Aug. 3d, 1931

Jugoslavija nas spoznava

Kdor sedi že nad petindvajset let pri uredniški mizi slovenskega časopisa v Zedinjenih državah, precej dobro ve in pozna razmere, ki vladajo med našimi ljudmi v novi in stari domovini. Kakšna sprememba med razmerami danes in pred 25. leti! Pravi, da se človeški rod popolnoma spremenil vsakih petindvajset let, in prava gotova resnica je v teh besedah.

Ko so začeli prihajati pred dobrimi 40. leti naši Slovenci in Hrvati v večjem številu v Zedinjene države, tedaj nismo imeli tu v novi domovini nobene organizacije, nobene skupnosti, nobene kulturne gibanja. Kdor je odšel iz stare domovine na pot v Ameriko, s trebutom za kruhom — in to je bilo tedaj resnica v 90 odstotkih vsega izseljevanja, ta je prišel sem v namenu, da gara par let v Ameriki, prisluži toliko, kot je veljala vožnja sem in kot bo veljala vožnja nazaj, prihranil si je poleg tega še par sto dolarjev, in s temi prihranki jo je urno pobrisal nazaj, da odplača dolg na svoji domačiji.

Taki so bili nameni izseljevanja naših prvih naseljenecv. Izmed vsakih 100, ki jih je prišlo sem iz stare domovine, se jih je vrnilo po par leth vsaj .90, dočim jih je deset procentov ostalo tukaj v rtdnem namenu, da si v Ameriki za stalno ustvarijo svojo domačijo, ne samo za sebe, pač pa tudi za svoje potomce.

Skoro gotovo je, da je danes ena tretina slovenskega naroda v Sloveniji, ki je bila svoje čase manj ali dalj časa v Zedinjenih državah. Kdor obiskuje danes vasi, trge in mesta po Sloveniji, naleti na skoro vsakega tretjega človeka. ki mu začne pripovedovati, da je bil tudi on v Ameriki, da je trdo delal, si nekaj prislužil, potem se pa vrnil na rodno zemljo. Nekaterim se je posrečilo, drugim zopet ne, kar je pač odvisno od narave, značaja in bistroumnosti posameznika. Je mnogo ljudi, ki so prinesli obilno premoženje v domovino iz Amerike, je pa tudi mnogo jih, ki so se z obupom vrnili v domovino, ko si niso znali pomagati tukaj ali pa niso imeli sreče in prilike.

Dejstvo je, da do začetka svetovne vojne v letu 1914. Slovenci nismo imeli stalnih naselencev v Zedinjenih državah. Kot omenjeno, je prihajalo 90 procentov vseh naših ljudi v Ameriko v namenu, da ostane tu nekaj let, potem se pa s prihranki vrne v svojo domačijo. Ostalih deset procentov pa je ostajalo tu, pridno delalo, si kupovalo hiše, ustanavljalo društva, gradilo narodne domove in postavljalo temelj oni slovenski Ameriki, kot jo imamo danes.

Svetovna vojna je ves položaj spremenila. Ne samo, da Slovenci in Hrvati so zgubili Avstrijo in dobili svojo lastno državo, pač pa je tudi od svetovne vojne naprej narodni ponos naših ljudi v Ameriki veliko bolj narastel, naši narodni zavodi so se širili, naše gospodarske, kulturne in podporne organizacije so tekom nekaj let bolj narastle kot prej v dvajsetih letih. Dasi je pred svetovno vojno prihajalo v Ameriko letno od 5,000 do 10,000 Slovencev, pa vsi ti priselcnici za Ameriko niso bili dosti vredni v kulturnem, gospodarskem in društvenem oziru, ker niso prišli sem, da bi tu ostali, pač pa da bi delali, zaslužili, potem se pa vrnili domov. Človeka ne bo zanimalo življenje v tujini, da bi začel zidati in graditi, ako ne misli ostati v tujini.

Kot rečeno, svetovna vojna je vse to spremenila. Našim ljudem, ki so bili naseljeni tukaj, je bila pot zaprta v domovino. Dasi bi mnogi radi domov, pa niso mogli. Treba se je bilo torej ozreti okoli sebe in odločiti se, da ker ne moremo nazaj, kaj tu najbolj potrebujemo.

Resnica je, da pravi napredek slovenskega naroda, naseljenega v Ameriki, je prišel šele od leta 1914 naprej. Naše male podporne organizacije, s par tisoč člani, z malim premoženjem, so začele rasti. Tisoče rojakov pred svetovno vojno ni hotelo pristopati v naše organizacije, ker so bili mnenja, kaj mi hoče vse to! Par let sem tu, potem grem pa domov. In če grem nazaj, me izbrisajo, in zakaj bi zastoj plačeval!

Resnica je, da vsa naša kulturna društva večjega obsega, narodni domovi, dramatika, atletika, sportni klubi, boljša trgovina, naši profesionalisti, napredek naših organizacij, vse to smo dobili od leta 1914 naprej, ko je naša imigracija, lik Mayflower romarjem iz leta 1620 sklenila, da tu ostane in si postavi svoje domače, narodno in gospodarsko ognjišče.

D O P I S I

Cleveland (Collinwood), O.—Dasi so delavske razmere skoro bi rekli na nič, vendar so došli na skupni piknik Slovenskega doma in Slovenskega delavskega doma na vse težkoče pozabili, ali vsaj kazalo se je tako. Mnogi je bila prav vesela in kdo bi ne bil, saj smo imeli poleg lepega vremena tudi izvrstno potrežbo, za kar gre hvala pripravljalnemu odboru, ki je vse to tako izvrstno izvršil. Akorav-

no ni bilo nobenega tekmovanja, bilo je pa druge zabave dovolj. Kar je najbolj zanimalo navzočce, so bili pevci in pevke, ko je začelo peti na eni strani pevsko društvo "Jadran," mešan zbor, na drugi strani pa "Soča," moški zbor. Pevcem in pevkam omenjenih društev gre najlepša hvala, ker so se odzvali in nam zapeli več komadov krasnih slovenskih pesmi. Vse hvale vredno za boljše

uspeh, je bilo pa tudi delo naših slovenskih trgovcev, ki so darovali po možnosti nekaj predmetov, ki so se razdelili ob zaključku piknika med srečne dobitele. Proste darove so darovali sledeči:

Slovenska delavska zadrzna zveza, John Trček, Joe Durn, John Rožanc in Anton Ogrinc. Za nadaljnih 16 predmetov je pa preskrbel tozadevni odbor. Srečni dobitelji so bili sledeči: Anton Krečič, Mary Godec, John Kravos, John Zajc, (Mrs. Uršula Mekinda), Gašper Bachel,

Chas. Benevol, Marie Benevol Jr., Frank Legan, E. Gorjanc, Frank Knaus, Martha Batic, Mike Jakič, (Mrs. Uršula Mekinda ponovno), Chas. Kral, Mary Jerman, Joe Boldin, Vincent Starman, (Emil Gorjanc ponovno), Mr. Brgosh in Vid Jančič.

V imenu direktorija Slovenskega doma se prav lepo zahvaljujem vsem darovalcem za njih požrtvovalnost in vsem tistim, ki so nas obiskali na tem pikniku. Pozdrav!

Chas. Benevol.

DOMAČI VRT POLETI

Srečen je tisti, ki ima okrog svoje hiše kos zemlje, katero lahko obdela, najsibo da vsadi tam razno zelenjavo, ali pa ima vrt samo za lišp, kjer goji lepe cvetlice. Vrt naj bi bil poletni na višku glede prikupljive in vabljive zunanosti in vir čistega veselja za lastnika.

Pred vsem so pletev, okopavanje, zalivanje in škropljenje vsakdanja dela, zlasti ob trajno lepem in suhem vremenu. Posebno moramo poudarjati potrebo večkratnega okopavanja. Z nobenem drugim sredstvom tako ne pospešujemo rasti in naglega razvoja vrtnih rastlin, nego z večkratnim plitvim rahljanjem zgornje zemeljske plasti. S tem odpiramo zemljo, da more vanjo zrak, ki je za bujno rast neogibno potreben. Obenem pa z okopavanjem hranimo zemeljsko vlago in na ta način štedimo z zalivanjem.

Okopavanje največ zaleže kmalu po dežju, dokler se zemlja na globoko ne izsuši. Prav za prav bi morali okopavati vselej po hudem dežju, ki je zemljo tako stebel, da se grudičasti zlog zgornje zemeljske plasti spremeni v gost, zrnati zlog, ki ne propušča zraka, pač pa jako pospešuje izhlapanje vode iz zemlje. Napačno je mnenje, češ, da okopavamo le takrat, ko so grede plevelne. Ko se prične kazati plevel, plevelom, ko je zemlja na površju strjena, jo pa okopavamo, ne glede na to ali je plevelna ali čista. S plativjo nikdar ne čakamo toliko časa, da bi plevel dorastel, cvetel in zorel. Tudi večletne plevelne porujemo z koreninami, sicer je plevel malo izdatna.

O zalivanju bi bilo tudi dobro spregovoriti. Največkrat opazimo, da zalivajo pogosto, pa pomalem. To je popolnoma napačno. Izdatno je treba zaliti, da se zemlja premoči do kore-

nin, potem imajo rastline hake se od zalivanja. Zato pa tako temeljito zalivanje ni treba, da bi bilo pogosto. Le prav majhne rastlinice s plitvimi koreninami, in pa zlasti setve, zalivamo bolj površno in večkrat. Poleti zalivamo popoldne in zvečer. Tako zalivanje kaj zaleže, ker čez noč promica voda globoko v zemljo. Če pa ob hudi vročini zalivamo zjutraj, voda že prav kmalu izhlapi, preden utegne prodreti do korenin.

Paradižnike (tomatoes) zalivamo vedno le h koreninam in ne močimo listov, ker se jih radi moče prav rade primejo belezni. Paradižnik ima rad dovolj moče v zemlji, zunaj pa topel, suh zrak.

Velika napaka je, ako posamezne gredice pustimo delj časa prazne, ko pobereimo z njih prvi pridelek. Še tisti dan, ko jih izpraznimo, jih — če treba — pognojimo, obdelamo in takoj obsejemo ali obsadimo s kako drugo rastlino, ki se prilaga dotičnemu prostoru in zemlji.

Na vsakem domačem vrtu bi morali imeti gredico z vrtnimi jagodami. Julija in avgusta je čas, da si oskrbimo potrebne sadike, ali pa si jih sami vzgojimo. Kdor bo avgusta meseca posadil močne sadike, bo imel drugo leto že popoln pridelek.

Ne zanemarite paradižnikov! Julija in avgusta meseca silno bujno rasto in jih je treba pregledati vsaj po enkrat na teden ter prerezati glavne poganjke h kolom in izrezati zalistnike.

Vrt naj bi bil čez poletje tudi lep in vabljiv. V to svrhu je prav nujno potrebno, da so potala vedno čista in brez plevela, da je trata na kratko pokošena, da so cvetlice, v kolikor same ne nosijo, privezane h kolom in da je sploh vse rastlinje, bodisi zelenjadno in cvetlično, dobro oskrbovano in primerno razvito.

KADAR SE SREČATA KAČA IN LEV

Kadar se človek poda na lov na leve, ki koljejo živino v kakem okraju, je včasih še bolj zanimivo, kot lov podnevi. Seve, ponoči je prednost na levovi strani, če lovec slabo zadene. Podnevi je lev navadno sit, zaspán in len in najraje vidi, da se ga pusti pri miru. Mnogokrat sem sedel ponoči v skrivališču, deset korakov od vade in prežal zastoj vso noč na leva. Toda v dveh slučajih so pri tem lovu igrala kaže veliko vlogo, da je bil lov zanimiv in razburljiv, da ga ne bom pozabil celo svoje življenje.

Prvi slučaj se je prigodil v Portugalski Vzhodni Afriki pred nekaj leti. Nekega popoldne je prihitel nek črnc in moji lovski koč in mi hitel na vso sapo pripovedovati, da mu je lev pobil leto starega teleta. Domačini so leva prepočili, predno je mogel požreti svojo žrtev in je bilo skoro gotovo, da se bo lev vrnil ponoči po svoj plen. Sklenil sem, da bom šel leva počakat.

Kraj, kjer je lev pobil teleta, je bil poraščen z redkim grmovjem, in če se postavi še en posebni grm na prostor, to lev ne bo opazil. Kakih deset korakov od ubitega teleta sem ukazal izkopati jarek, čez katerega smo položili lesene kole in vse skupaj pokrili z vejami. V smeri

ubitega teleta sem pustil malo odprtino in ko je solnce zašlo, sem se skril v to skrivališče. Domačini so za menoj skrivališče skrbno zadelali z vejami in odšli.

Pričakoval sem, da bo njegovo levovo veličanstvo prišlo po svoj plen kmalu po solnčnem zahodu, toda iz enega ali drugega vzroka, njega ni bilo. Ura je morala biti že blizu desetih, ko zaslišim v bližini neko šumenje. Pripravim se na strel, toda mesto lahkih in opreznih levovih stopinj, zaslišim neko šumenje po tleh. Pogledam natančneje in zagledam dolgo, temno senco, ki se plazi proti vadi. Bil je to, veliki kanski python, kateremu se je najbrže pozelelo dobre teletine. Nisem se mogel odločiti, ali bi streljal ali ne, ker sem se bal, da bi s strelom prepočil leva. Vedel pa sem, da če se ne bo lev bolj požuril, da bo tele izgnilo v ogromni kači. V tem slučaju je kača gotovo obežala na mestu, da prebavi obilno večerjo in jo bom tako pozneje lahko ubil. Če pa se prikaže lev še o pravem času, sem pa pričakoval, da bom očividce precej krepkega argumentiranja za plen, torej sem sklenil, da počakam.

Kača se je naglo vila proti plenu, se zvila tam v kolobar in dvignila visoko svojo glavo, ozir-

raje se na vse strani. Nato pa se kača razvije, se splazi za mrhovino, nakar se prikaže glava izpod mrhovine zopet ven. Isto ponovi kača večkrat zaporedoma in kmalu je bilo ubito tele popolnoma ovito od kače. Potem se kača stegne z vratom do bližnjega grma, se ga trdno prime in počasi vleče mrhovino za seboj. Potem se zasliši zamolklo pokanje kosti, znamenje, da je kača pretrla teletu kosti in da se pripravlja na večerjo.

V tistem trenutku se pa zasliši zamolklo renčanje in iz bližnjega grmovja se prikaže lev, pravi in neoporečni gospodar teletine. Z bliskovito naglase se je kača odvila od plena, se zvila v kolobar in njena glava je bliskovito šnila proti levu. Z groznim rjoventjem je lev odskočil in strahovito zamahnil s šapo proti kači. Kača se je zopet zvila v klopčič in zopet hlastnila proti levu. Toda lev je bil uren in se je vsakokrat pravočasno umaknil, obenem pa zamahnil po kači. To se je nekajkrat ponovilo, naenkrat se pa kača zvjve proti bližnjemu grmovju. Zmagovalec gleda nekaj časa za svojim bežečim sovražnikom, potem pa da s krepkim godrnanjem izraz zadovoljstva nad zmago in se obrne k svoji večerji. Ko se skloni, k mesu, izberem prostor za prvima nogama in izprožim. Z globokim grgranjem se lev zgudi na svoj plen.

Prihodnje jutro je nekaj dekčkov devalo leva iz kože, z drugimi se pa podam za kačjim sledom. Krvava sled v pesku je kazala, da so levovi krepplji stolpiri svojo dolžnost. Previdno se oziram okrog, ko naenkrat vidimo, kako se je kača glava pokazala iz bližnjega grma. Na petnajst korakov sprožim in glava je izginila. Razbil sem ji glavo in tako je bil tudi drugi tekmeec za teleta mrtev.

Ko se je odigral drugi prizor, v katerem je tudi nastopila kača, je bilo manj zanimivo zame, tembolj pa nevarno. Takrat je pa neki moj prijatelj delil z menoj prežo v skrivališču. Takrat sva pa sama ustrelila zebro in jo pustila ležati za vado, pričakujoč, da bo plen privabil kakega leva v bližino. Ravno tako kot v prvem slučaju, sva izkopal jarek in se dobro pokrila z vejami v skrivališču. S prijateljem sva se menjala v straži. Bila je vrsta na meni, da stražim in v veliko zavistjo sem zrl na svojega prijatelja, ki je tako sladko spal, ko naenkrat zagledam v vejah nad njim glavo najstrupejnejše kače mambe. Pik te kače umori človeka v petih minutah brezpogojno. Kača se je bila splazila skozi veje in se je zibala nad glavo spečega prijatelja. Blizu mene je stala dvoevka, toda nisem je imel časa zgrabiti. Zgrabim za jeklen drog, s katerim sem navadno čistil puško in silno zamahnem po glavi nestvo-ra.

Konec droga je zadel tudi mojega lovskega tovariša, ki je s prestrašenim krikom planil pokonci. S tem si je rešil življenje. Moj udarec je namreč zbil kačo na tla, ki je padla na odejo, kjer je poprej moj prijatelj ležal. S svojimi težkimi škornji sem skočil kači na glavo in jo končal. Ravno takrat pa se oglasi zamolklo rjoventje pri ubiti zebri. Ugladala sva leva in samico, ki sta stala pri vadi in zrla proti najinemu skrivališču. S prijateljem zgrabiva za karabinke in čakava, da nama leva pokažeta svoje strani za strel. Samcu se je zdelo, da bi bilo dobro vso stvar preiskati, zato se bliža najinemu skrivališču, vohajoč pa zraku. Na pet korakov sprožim. Komaj je počil strel, ko skoči lev v silnem skoku na najino skrivališče, ki se je vsled njegove teže kar streslo. K sreči je bilo tako trdno zgrajeno, da je vzdržalo levovo težo in slednji se je zgrudil mrtev na tla.

Toda s prijateljem se nisva mogla dosti brigati za padlega leva, ker v tistem hipu se zapodil levinja proti najinemu skrivališču. Obe puški počita hkrati

in levinja telebne na najino streho. S šapami začne silovito razkopavati veje in prodre z eno šapo v notranjost in strahovito udarja semintja in steguje krepplje po kaki žrtvi. Iz neposredne bližine zopet sproživa puški v levinjo. Ta se zavalji na streho z vso težo in takrat se vse skupaj podere in pade na naju: streha in levinja. Takrat mi kot blisk švigne v možgane misel: levinja in kača v jami pri nama, zunaj pa lev. Vsi trije so bili najbrže mrtvi, toda še v smrt-nem boju ti lahko zada smrtni udarec ali pik. Toda vse tri živali so bile res mrtve.

ZENITBENI SLEPAR

Pred par dnevi je v Clevelandu oče neke mlade neveste v zadnjem trenutku preprečil, da ni dekle naselilo prefriganemu sleparju. Zenin, ki se je izdajal za umetnika v petju in na vijolini, se je poleg tega izdajal za jako bogatega dediča, katerega mati živi v Hollywoodu, Cal. Premotil je nevesto in njene starše in napačil je srečni dan poroke. Nadebudni ženin se je pojavil elegantno oblečen, v fraku in cilindru. Vse je bilo pripravljeno, čakali so le ženinove matere, ki bo vsak čas prišla z vlakom. Čakajo in čakajo, bogate gospe ni od nikoder. Zenin je silil, naj bi šli brez nje k poroki, nevestin oče je pa ukazal čakati. Končno se odpelje nevesta, njen oče in ženin na postajo, in tam čakajo dve uri na vlak, ki naj bi pripeljal nevestino mater.

A nje ni in je ni. Stvar je začela rojiti po glavi nevestinemu očetu, posebno, ker ga je bil "zet" par dni poprej "napumpal" za petdesetak. Skrivoma je poklical dva detektiva in jima ukazal dva hitro poizvesta, če je ženin res slaven pevec in virtuozi na gosli. Prej kot v eni uri sta detektiva sporočala, da se ženin toliko razume na petje, kot en čisto navaden vol, vijoline pa da še nikdar v roki ni imel. To so bili dosti jasni dokazi, da je ukazal "tast" mladega možakarja prijeti in sta ga detektiva lepo odpeljala v ječo, mestski poroki. Ženin je pripovedoval, da bo šel mladi par uživati medene tedne v Yellowstone park in da ima vozne listke že kupljene. Res so jih našli v njegovem žepu, toda so se izkazali kot ponarejeni.

Zenin sedi v elegantni obleki v šepkamri, prevarana nevesta pa bridko toči solze za izgubljen srečo. Eдини vesel je nevestin oče, kateremu se je pravočasno posrečilo razkrižkati sleparja in obvarovati hčerko sramote in skandala, sebi je pa prihranil lepo doto, katero je nameraval plačati na dan poroke.

Lindbergh s soprogo plove preko Kanade

Churchill, Manitoba, Kanada, 2. avgusta.—V tem mestu je danes nastal s svojim zrakovolom Charles A. Lindbergh in njegova soproga. Mesto šteje 2,000 prebivalcev, in od prvega do zadnjega so prišli vsi Lindbergha pozdravit. Lindbergh je preletel 751 milj v osmih urah in 50 minutah. Nahaja se na "počitnicah," na 7,000 milj dolgi poti na Japonsko in Kitajsko. Polet od Moose Factory do Churchill je bil eden najbolj nevarnih. Lindbergh je v Churchill ostal preko noči. Danes odplove proti Baker Lake, 371 milj naprej ob Hudson Bay.

Vsi bivalci mesta dajo od-tise prstov

Troy, New York, 1. avgusta. Tu zborujejo policijski načelniki vseh mest države New York. Neki policijski načelnik je zahteval, da bi se morala narediti postava, glasom katere bi moral vsak prebivalec dežele dati svoje odtise prstov policiji. To bi bil najbolj uspešni način pobijati zločinstvo.

Če verjamate al' pa ne.

Med tistimi, ki ne poznajo presije (in brezposelnosti) so tudi predsedniki Zed. držav. Vsakokratni predsednik je nastavljen za dobo štirih let, če med tem časom nalaže ne umrje. Kar se tiče plače je nekoliko več plačan, kot so pa naši društveni predsedniki. Dobiva namreč lepo in čedno svotico \$75,000 na leto. Poleg tega dobi še \$25,000 za vozne stroške (torej tudi tukaj dobi nekaj več kot nadzorniki naših jednot, ki se vozijo k letnim in polletnim računom). Poleg vsega tega ima pa še "bord" zastoj v Beli hiši, (vodo, plin in drva). Če se predsednik kterikrat splaši in priredi banket raznim poslanikom in drugi taki zverini, gre banket na vladne stroške, oziroma na stroške davkoplačevalcev. Glede pijske je na nistem natančno informiran, torej ne bom trdil ne tako ne tako. Ampak meni ne bodo pripovedovali, da ga ne pijejo.

Bivši predsednik Coolidge (sladkega spomina), ki ga nazivljejo Dalmatinci za Kuliča (morda so njegovi predniki obirali olive na dalmatinskem obrežju), je bil znan kot jako skromen in precej skop človek. Predno je po nesreči in slučajno postal predsednik Zed. držav, je bil Kulič čisto navaden odvnetnik, in ker ima jako slab dar govora, mu praksa ni bogvekoliko nesla. Zato si ni mogel privoščiti niti tobaka, niti pijske in niti toliko imel, da bi se z mirno vestjo lahko enkrat vsedel k marjašu.

Vsled tega je razumljivo, da je težko čakal trenutka, ko mu bo zakladniški tajnik prinesel prvo plačo, tisti ček za \$75,000 in enega za \$25,000. Pa tudi drugi, ki so Kuliča poznali, kako je lakomen na denar, so bili radovedni, kaj bo napravil in kaj bo rekel, ko bo dobil ta dva čeka v roke: ali ga bodo oblike solze veselja in ginjenja, se bo v hipnem veselju postavil na glavo, ali bo zgrabil čeka in ju pritislil na srce in vsakega posebej kušnil na obe strani, ali kaj bo napravil.

Ko sta bila oba čeka narejena in postavno podpisana, ju je dal zakladniški tajnik svojemu podtajniku, in mu naročil, naj jih nese Kuliču, toda naj dobro pazi, kaj bo predsednik rekel in kaj bo napravil.

Ko pride podtajnik nazaj, ga njegov boss vpraša:

"No, kaj je rekel gospod Kulič?"

"Nič ni rekel."

"Čisto nič ni rekel?"

"Čisto nič. Samo, ko sem bil že pri vratih, se je obrnil k meni in mi rekel: "Na svidenje!"

V gostilni so sedeli mož, žena in tašca. K mizi pride nakar in vpraša moža:

"Ga boste še en vrček, gospod?"

Mož se obrne k svoji ženi in jo vpraša:

"Ali smem še enega?"

Žena se obrne k svoji materi:

"Ali naj še enega?"

Ženska pride v knjigarno in pravi, da bi rada kako knjigo kupila za svojega moža, s katerim ravno obhajata 30-letnico poroke. Prodajalec pogleda po policah, potem pa poda ženi knjigo z naslovom: "Tridesetletna vojna."

Mož reče svoji ženi:

"Mica, kadar bom umrl, nikar mi ne sadi rož na grob. Vsadi pa mi vinsko trto in kadar boš takole jeseni obiskala moj grob, ko bo grozdje zrelo, ga lepo stisni, da bo nebeška kapljica tekla skozi zeleno rušo. To je vse, česar te prosim."

1931	AUG.	1931
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

AVGUST

8.—E. 185th St. Baseball Team, piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma na Recher Ave.
 9.—Društvo Kranj, piknik na Pintarjevih farmah.
 9.—Klub Slovenskih Žena, Slovenske Delavske Dvorane, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Heights.
 9.—Dom Hrvatske Slobode, piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma na Recher Ave.
 16.—Dramsko društvo Naša Zvezda, piknik na Goriških farmah v Noble, O.
 16.—Klub zapadnih slovenskih društev priredi piknik na Frank Zelezničarjevih prostorih, 4002 Jennings Rd.
 16.—Proslava 25-letnice cerkve Marije Vnebovzete, banket v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
 23.—Društvo Cvet, piknik na prostorih fare sv. Lovrenca.
 30.—Društvo Ribnica št. 12 SDZ, piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.

SEPTEMBER

5.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 6.—Slovenski Delavski Dom, koncert in po koncertu ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 6.—Vrtni koncert društva Zvon pri Anton Gorišku na Green Rd.
 7.—Društvo Brooklynski Slovenci, piknik na Hartmanovi farmi, North Royalton, O.
 12.—Društvo Svobodomislence Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 13.—Društvo Srca Jezusovega št. 55 SDZ, blagoslovitev in razvitje zastave, v Knausovi dvorani.
 19.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 26.—Društvo Na Jutrovem št. 477 SNPJ, plesna veselica v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave.
 26.—Piknik društva Progressives na prostorih Slovenskega Društvenega Doma na Recher Ave.
 26.—Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 27.—Ženski odsek S. D. D., ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 27.—Oltarno društvo sv. Kristine, vinska trgatev v šolskih prostorih na Bliss Rd.
 27.—Društvo Danica št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

OKTOBER

3.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 4.—Skupna društva S. S. P. Z., koncert, po koncertu ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 4.—Gospodinjki odsek priredi plesno veselico v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.
 4.—Društvo Abrašević, igra v avditoriju S. N. Doma.
 10.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 11.—Društvo Verovšek, igra, po igri ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 11.—A. Subelj-Mrs. Grdina, koncert v avditoriju S. N. Doma.
 17.—Društvo George Washington št. 180 JSKJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 18.—Društvo Collinwoodski

Sokol, koncert, po koncertu ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 18.—Slovenska Zadruga na Zveza, zabavni večer v spodnji dvorani S. N. Doma.
 24.—Podružnica Slovenske Ženske Zveze št. 14 priredi plesno veselico v prostorih Slovenskega Društvenega Doma na Recher Ave.
 24.—St. Clair Welfare Club, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 25.—Društvo Hrvatska Sloboda, vinska trgatev, v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 25.—Društvo Collinwoodski Slovenke, banket ob priliki 10-letnice, v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
 25.—Med. Rad. Obrana priredi popoldne igro, zvečer ples v Grdinovi dvorani.
 25.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.
 31.—Društvo Strugglers, Hallowe'en ples, v obeh dvoranah S. D. Doma na Waterloo Rd.
 31.—Prireditev društva Progressives v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.
 31.—Društvo Ivan Cankar, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

NOVEMBER

1.—Socialistični klub št. 49, prireditev v obeh dvoranah S. D. Doma na Waterloo Rd.
 1.—Društvo sv. Pavla HKZ, banket in ples v Grdinovi dvorani.
 7.—Društvo Ilirska Vila št. 173 JSKJ, plesna veselica v S. N. Doma.
 7.—Klub slovenskih vdov, plesna veselica v Knausovi dvorani.
 8.—Društvo Verovšek, igra, po igri ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 8.—Skupna društva fare sv. Vida imajo plesno veselico v Grdinovi dvorani.
 14.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 14.—Pevsko društvo Soča, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
 14.—Društvo Friendship Grove, ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 14.—Gospodinjki odsek priredi plesno veselico v Slovenskem Društvenem Domu na Recher Ave.
 14.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 15.—Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ priredi igro, ples in pristo zabavo v šolskih prostorih fare sv. Kristine na Bliss Road.
 15.—Društvo Jutranja Zvezda št. 137 JSKJ, proslava 10-letnice obstoja društva, z banketom, v Knausovi dvorani.
 15.—Društvo V Boj, proslava 25-letnice obstoja društva, v obeh dvoranah S. D. Doma na Waterloo Rd.
 15.—Slovenska Ženska Zveza št. 10, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
 15.—Društvo Zarja (samostojno), plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 21.—Društvo Comrades št. 566 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 22.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, proslava 20-letnice in razvitje nove zastave popoldne; zvečer plesna veselica v obeh dvoranah S. N. Doma.
 22.—Društvo Jadran, koncert, po koncertu ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 22.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 25.—Društvo sv. Jožefa št.

169 KSKJ, banket v Slovenskem Domu na Holmes Ave.
 25.—Društvo Spartans št. 198 SSPZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 26.—Ženski odsek S. D. D., ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.
 26.—Socialistični klub št. 27 JSZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 28.—Društvo Progressives, plesna veselica v prostorih Slovenskega Društvenega Doma na Recher Ave.
 28.—Društvo Carniola Tent št. 1288 TM, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 29.—Društvo Collinwood Hive, ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 29.—Društvo Pioneers BHZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

DECEMBER

5.—Društvo Lunder-Adamič št. 20 SSPZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 6.—Društvo Pioneers BHZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 13.—Društvo Verovšek, igra, po igri ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 13.—Društvo Abrašević, igra v avditoriju S. N. Doma.
 24.—Slovenska šola S. N. D., zabavni večer v spodnji dvorani S. N. Doma.
 25.—Ženski odsek S. D. D., prireditev v S. D. Domu na Waterloo Rd.
 27.—Društvo Hrvatska Sloboda NHZ, igra, po igri ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 31.—Društvo Jadran, zabavni večer, v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 31.—Klub društev S. N. D., plesna veselica v S. N. Domu.

JANUAR

1.—Proslava 5-letnice otvoritve S. D. Doma na Waterloo Rd.
 2.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, plesna veselica v S. N. Domu.
 9.—Zbor Zarja (samostojno), plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 10.—Društvo Waterloo Grove, igra, po igri ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 10.—Skupna društva fare sv. Vida priredijo plesno veselico v Grdinovi dvorani.
 16.—Društvo Svobodomislence Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 17.—Društvo Spartans, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 23.—Ženski odsek S. D. D., zabavni večer, v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 23.—Društvo Danica št. 11 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 24.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.
 30.—Skupna društva SSPZ, veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 31.—Društvo Združene Slovenke, ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 31.—Socialistični klub št. 27 JSZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.

FEBRUAR

6.—Društvo Comrades št. 566 SNPJP, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 7.—Društvo Abrašević, igra v avditoriju S. N. Doma.
 9.—Klub društev S. N. D., maškeradna veselica v S. N. Domu.
 13.—Društvo Strugglers, ples v spodnji dvorani S. D. Doma na Waterloo Rd.
 14.—Slovenski Sokol, telovadba, po telovadbi zabava, v S. N. Domu.
 21.—Društvo Kristusa Kralja, veselica v S. N. Domu.
 28.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.
 27. in 28.—Društvo Abrašević, bazar v Grdinovi dvorani.

Zadnja kmečka vojska

ZGODOVINSKA POVEST
 IZ LETA 1578
 (Spisal Avgust Šenoa iz Hrv. Poslov. L. J.)

"Bilo je davno — pred mnogimi dedji in pradedi, če ne preje. Na Susjedu je pomrl ves moški rod, ostala je samo ena deklica — Dora, imenovana so jo "lepo Doro," ker je bila krasna kakor beli sneg in rdeča jagoda, a srce je imela kačje, kri grešno, in ako je zapazila kje mladeniča — naj si je bil plemič ali kmet — privila ga je k sebi in ga držala z nohtmi, dokler mu ni izsesala krvi, a potem ga je, da bi je ne imela sramota za pričo, na skrivnem zastrupila. Pod Susjedom je živel starika, revna vdova, a imela je podporo, edinega sina. Bil je krepak in lep, da mu ni bil par noben knez po celi krajevini. Tudi njega je zapazila Dora. Odklenkalo mu je. Lep je bil mladenič, lepa tudi Dora. Pridobila si ga je. Ko kri podivja, se ne vpraša, kaj je plemič, kaj je kmečko. Smo pač ljudje. Opojinjala je mati sina: Čuvaj se kače! Da! Toda, kako se boš čuval, če si spalep in gluhi. Enkrat gre sin v grad. Vsaki dan je hodil tjakaj. Mati čaka do poldneva, a sina ni; čaka do mraka, ni ga; čaka do zore, a še vedno ga ni. Zaskrbelo jo je. Vedela je, da je kača gladka in pisana, da ima svetle oči — toda strupene zobe. Poda se na grad; prerine se do Dore. Vpraša jo za račun, za življenje, za sina. Dora se zakrohota: "Nemunica," reče, "bila sem ga že sita, zlomil si je vrat, išči njegove kosti." "Gorje!" zakriči mati in reče: "O, sramota ženska! Da se ne bi bila nikoli rodila! Ne morem ti storiti ničesar, ker si krepka, jaz pa slabotna starika, toda to more Bog, ki vse vidi in vse sliši. Videl je tvojo pregreho, naj čuje tudi moj blagoslov. Ako boš iskala moža, ga ne boš našla; ako ga najdeš, ne boš imela moških potomcev; ako porodiš možko dete, naj mu usahne zarod v prvem kolenu, a hčere naj se trgajo za dedščino, kakor volod kulje za prhovino. Ženske bodo gospodarile temu gradu, a moški jim ga bodo odvezli; prokleti naj bodo ti kraljevi dvori, prokleta ti, kruta ubijavka." Naj ti ne da Bog nebes in ne miru v grobu. Blodila boš po teh nesrečnih

MARC

6.—Društvo Carniola Tent št. 1288 TM, plesna veselica v S. N. Domu.
 13.—Društvo Orel, telovadba v S. N. Domu.
 19.—Društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 20.—Društvo Kristusa Kralja, veselica v S. N. Domu.
 27.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.

APRIL

3.—Društvo Abrašević, igra v avditoriju S. N. Doma.
 2.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
Velikonočna nedelja — Ženski odsek S. D. D., ples v S. D. Domu na Waterloo Rd.
 10.—Slovenski Socialistični klub št. 27 JSZ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 16.—Društvo Cleveland št. 127 SNPJ, plesna veselica v spodnji dvorani S. N. Doma.
 24.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.

MAJ

1.—Slovenski Socialistični klub št. 27 JSZ, slavnostna prireditev v S. N. Domu.
Mother's Day — Društvo Waterloo Grove, prireditev v S. D. Domu na Waterloo Rd.
 8.—Društvo Orel, Materinski dan, v S. N. Domu.
 15.—Zbor Zarja (samostojno), plesna zabava v S. N. Domu.

dvorih, kakor nočno strašilo, sama vsa zbegana, boš gospodarjem v strah; blodila boš prokleta po teh gospodskih sobah dokler ga kak kamen na kamenu, dokler ga ne raznese božja strela!" Tako je proklela starika Doro, a Dora se je smejala. Dora je imela dva moža in enega sina. Da, njen sin Ivan se oženi in vzame banovo hčer. No, Dora je postala stara in slabotna. Hudobnost jo mine, kri se ji ohladi, a ostane ji pamet, ki jo spominja minulih grehov, ostane ji v srcu črv, ki te grize, dokler si živ, in te sne, ko umrješ. Dora je plakala, se postila in se bicala do krvi. Dora je znorela in hodila nora po gradu kakor kako strašilo, dokler se ni nekega dne vrgla skozi okno stolpa, skozi katero je vrgla nekdanj starikinega sina. Kakor jo je proklela starika, tako se je tudi zgodilo. Njen sin je imel petero otrok, imel je dva lepa sina, ali še predno jima je zrasla brada sta umrla, ostale so hčere, a usahnil jim je zarod. Trgale so se za dedščino, prišli so tučji, tekla je kri — rdeča kri. Grabilo se je in ubijalo na gradu — a ubogi kmetje so zaman prosili Boga, da jih reši muk. In kadarkoli se pojavi nov gospodar, kadarkoli prete nove nesreče, prikaže se pomoči Dora — blede, nora, in Dora plaka in plaka za svoje grehe, iz srca se ji vije zlata kača in prosi Boga, da naj razsujе grad. Malokdo ve za to prigodbo, vedo pa zanjo stari gospodarji, a ti jo skrivajo pred svetom. Ste-li videli ono staro sliko v gospejini sobi? Lepa ženska je naslikana na starem platnu. Zdi se mi, kakor da jo vidim. Črno je oblečena, kaj ne? Na glavi ima zlato krono, na vratu bisere, v roki pa ima jabolko, vražji dar. Če gledaš v te rjavkaste, sladke oči, te zabebe in stojiš, kakor da bi bil prikovan. Pogledaj si jo, Andrej, pogledaj! A glejte! Nekaj časa je tega, kar se mi je sanjalo o stari Dori, Štokrat sem videl to sliko dokler je došla pokojna žena gospoica Zofko, a sedaj se mi je zopet v snu pokazala takaa, kakor je na sliki, samo, da se ji je iz srca vila zlata kača. Pozabila je že to moja stara pamet, toda, ko je prišel k naši gospej oni Mažar, in ko so snažili stakovanja, je padla slika s zida. Pazite, Dora se umika. Meni je to povedal Ivan Sabov iz grada, a drugo noč sem sam videl Doro v snu. Povem vam, da pride nesreča."

Vsi so molčali, kakor bi bili iz mramorja, samo Kata zašepeče: "Obvaruj nas nesreče," Jana pa se prekrizla in odide v hišo.
 "Ah!" izpregovori Andrej plaho, "sedaj vem; to je ona starinska slika v sobi gospe Ursule. Boga mi, Sabov je govoril resnico. Pospravljali smo v sobi in slika je padla, gospa se je prestrašila. Zares je padla. Vidiš, nisem vedel, je-li to Mara ali Dora in za vso to dogodbo nisem vedel. Bog nas varuj!"
 "Amen," doda stari rihtar. Vsega tega, kar nam je sedaj pripovedoval Jurko, nisem vedel, ali nekako prokletstvo je v tem gradu. Nikoli ni miru, nikoli pokoja, večne pravde in prepri, da bi človek včasih rad videl, da mu položijo njegove stare kosti v črno zemljo. Tu stojimo in štejemo dneve, ali eden je hušji od drugega. Sin vpraša očeta: Kako je bilo? Oče pravi: Hudo, kakor sedaj. Oče vpraša deda: Ali ti je bila sreča mila? A ded odgovori: Ne! Vprašam: moremo li svoji deci prorokovati kaj boljšega, bodo-li mogli naši otroci praviati našim vnukom o srečnih dneh? Hej, dozdeva se mi, da je Jurko govoril resnico, ker brez prokletstva to ni. Varuj nas sveti Bog!"
 Gušetič je mirno poslušal vse te pogovore. Le včasih mu je zaigral na obrazu pogorljivi nasmeš. Naposled seže po vrhu, nagne ga, vdari s pestjo po mizi in zavpije:
 "Bedaki neumni! Kakšna Dora! Kako strašilo! Kaki vrangi! Kaki angelji! Vse to je prazno, Jurko je bil pijan, ko se mu je sanjalo. Nesreče nam ne prina-

ša nikakšno strašilo, ampak živiljudje, prinaša jo gospoda. Jaz to vem, ker sem bil po svetu. Gospoda, gospoda, ki jo je rodila žena, kakor nas, ki jo je krstil duhovnik, kakor nas, ki naj jo vzame vrag —"
 "Kakor tebe," reče Jurko srdito.
 "Magari," odvrne Matej ježno, in rjavo lice mu zardi, "slabše mi ne more biti, kakor tukaj, in če bi ne vedel, da me je krstil duhovnik, da smem poslušati orglje in duhovniške vigilije, bi gotovo mislil, da sem živina, še celo slabše, ker daje gospoda živini vsaj naročje sena, a mi," pri tem potegne Gušetič iz vrča, "naj pa glogjemo oni goli kamen, ki leži kraj pota. Kaj je Dora, ki nas bije, tolče, gasi in obeša? To je naše robstvo. Da, Kranjci, to so ljudje, ti so koj pregnali svojo Doro. Bil sem tamkaj. Pripovedovali so mi, kako je bilo. Ko jim je začela nemška gospoda zabijati žeblje za nohte, so se oprile svoje "stare pravde" — debele batine, pa udri po gospodskih hrbtih, in ako jih je sreča nanesla na kako zidano kolobno, pa so jo podkurili gospodi, da se je pozimi znojila. To so ljudje."
 "Matej, Matej!" pripomni Andrej, "vino ti je naredilo strašne mehurje v pameti. Brzdaj svoj jezik, ker po vražje skače. Jaz te, bogme, ne bom izdal in tudi ne kdo izmed nas, ali če te sliši kak gosposki sin, kako sanjaš o stari pravdi, boš čutil čemu je konoplja koristna in čemu škodljiva."
 "Kaj za to," ga prekine Gušetič, "bolje je človeku umreti, kakor da živi ko živina. Rekel sem že, da mi ni dosti mar, ako me vzame vrag. A sedaj z Bogom, možje!"
 Po teh besedah skoči Matej na noge, dene si na glavo klobuk in krene, nekoliko opotekajoč se proti vasi.
 Družbi je bilo tesno pri srcu. Vince nikakor ni hotelo po grlu. "Pojdimo tudi mi," reče rih-tar, "dal Bog, da bi bilo vse dobro. Z Bogom, boter Elija!" To reki, poda roko gospodarju in krene z Andrejem v vas, a kmalu nato je vodila Jana pevajoč slepega očeta ob palici k počitku.
 Otroci so šli v hišo, mačka se je zmuznila v kuhinjo, pes pa je legel pod stopnice. Vse se je umirilo in ko je zadrhtela večer-na zarja po belem cvetu sadnega vrta, je zaprl Elija hišna vrata.
 IV.

Lepa je noč, majnikova noč, kakor sanje. Ne sliši v travi črička, ne čutiš na licu vetrčka, zvezde migljajo na jasnem nebu; na kralju obzora vidiš črne gomile, mračna brda, a izza dreves gorskih gozdov kuha po maledem plaho rumeni mesec, kakor da mu je žal, da moti s svojo svetlobo tajinstveni nočni mir, ki se razgrinja kot orjaška pajčevina nad goro in dolino, nad gradom in kolibo, in če bi se tupa-tam ne zalesketala v grmu svetla kresnica, bi rekel: Glej, umrl je svet!
 Po cesti od Zagreba proti Susjedju se pelje kmečki voz. Konje vodi kmet, a na vozu sedi krepak, črno oblečen človek s širokim klobukom. Potnik dremlje, a kmet zapoje včasih, včasih tleskne z jezikom in priganja konje, potem pa umolkne in poslušaa, kako žubori Sava v mra-ku. Pride na mesto, kjer se pod Susjeddom vzpne cesta, pride tudi do klanca. Kmet obstane, da zavre kolo. Človek na vozu se zgane in vpraša:
 "Kaj je, Elija? Kje smo?"
 "Tu na bregu pod Susjedom, gospod župnik; strm klanec je. Treba je paziti, da nas konja ne zapeljeta v Savo. Mlada sta in plaha, bojta se vsacega grma."
 "Dobro, zavri, Elija, in pazi!" Elija Gregorič stori, kar mu reče brdovski župnik, sede na voz, nategne vajei in tako sta se na škripajočih kolesih polagoma spuščala nizdol. Župniku ni bilo več do spanja, in ko je voz hitreje zdrdral pod klancem, prične duhovnik razgovor s kmetom.
 "Hvala ti, Elija, da si mi izka-

zal to uslugo," reče župnik prijazno kmetu; "imel sem tudi nekaj svojih opravkov v škofijski pisarni, a najvažnejše je bilo, da si nakupim v mestu zdravil. Vse sem že porabil, a v vasi je dosti bolnikov. Prošlo nedeljo sem po večernih obiskah deset ljudi. Bog ti poplačaj!"
 (Dalje prihodnjič).

Se je zastrupila, ker ni znala računati

Nanaima, British Columbia, Kanada, 1. avgusta. Kristina Urban, 18 let stara, ki je pred petimi leti dospela iz Evrope, je bila izvrstna šolarica. Odlikovala se je vseh predmetih, samo v računstvu je bila slaba. Bila je sicer poznana kot najboljša učen-kav šoli. Danes so jo našli mrtvo. Zastrupila se je, ker ni dobila dobrega reda v računstvu. Zapustila je listek: "Mene življenje več ne zanima. Skrbite za mojo mater!"

Predsednik Hoover ne zaupa stražam

Washington, 1. avg. Predsednik Hoover je odstranil iz svojega urada dva tajna agenta varnostne policije, katera je obdolžil, da sta preveč poročala časnikarskim poročevalcem. Oba sta bila uslužbena že nad 20 let v uradu predsednikov.

MALI OGLASI

Hiša

se da v najem, na novo dekorirana, lepa prilika za onega, ki dela na West Side. Rent je \$38. Furnez in kopalnice. Hiša se nahaja na W. 67th St., en blok od Lorain Ave. Zglasite se pri Frank Hočevar, 6904 Lorain Ave. (183)

Proda se preša

za eno tono, na rjuhe. Pozve se na 15012 Sylvia Ave. (Jul. 31. Aug. 2. 4. 6.)

Front soba

se odda za enega možkega. Elek-trika, kopalnice, parna gorkota po zimi. 1199 E. 61st St.

Dve sobi

se oddasti. Vprašajte na 1187 E. 61st St., zgoraj. (182)

V najem

se da stanovanje, 5 sob. Kopalnice in vsa oprema. Vprašajte na 1440 E. 63rd St. (183)

Na stanovanje

se sprejme dva fanta, s hrano ali brez hrane. Mirna slovenska družina. Vprašajte na 7204 Superior Ave. (182)

OGLEJTE SI

novi otvorjeni dom, zgrajen po slovenskem stavbeniku Aug. Kaušku, na 18321 Neff Rd. Odprta za ogled vsak dan od 2. do 9. ure zvečer.

Michael Casserman

18700 Shawnee Ave.
 PLUMBING & HEATING
 Kenmore 3877

MANDEL HARDWARE
 15704 Waterloo Rd.
 Tel. Kenmore 1282

JOSEPH J. OGRIN

ODVETNIK

401 Engineers Bldg.
 Main 4128

Zvečer:

15621 Waterloo Rd.
 Kenmore 1894

BLASCO IBANEZ

Za čast in ljubezen

ZA "AMERISKO DOMOVINO" PREVEL
A. ŠABEC

Kuhar Karagoj je poznal Uliseja še od takrat, ko je Ulisej vesljal v svojem čolnu poluki, mesto da bi poslušal učena predavanja na vseučilišču. Karagoj je bil že v letih in zelo debelusen, kar je dajalo njegovi postavi videz nečesa svečeniškega. Bil je to debel sin Sredozemskega morja, majhne glave in dvojnega podbradka; na krmi svoje ribiške barke, s katero je jadril prejšnje dni, je izgledal kakor rimski patrijarh na svojem prestolu.

Antonio, drugi oficir, se mu je včasih dobrohotno rogala, toda moštvo, sami materijalisti in požrešneži, so ga pobožno in ponižno slušali, zakaj on je bil tisti, ki je delil vino in najboljšo porcije.

Na krovu je bil vedno oblečen samo v srajco in široke hlače, ki so mu opletale okoli nog, in na glavi je imel zmerom čepico, tudi takrat, kadar se je sukal v kuhinji med svojimi lonci. Ovrtnik njegove srajce je bil vedno odpet, tako da se je videl del njegovih prsi, porasčenih s sivo dlako.

V meglenih dneh je prinašal stric Karagoj na poveljniški mostič čaše gorke pijače, katero je nazival "calentes." In res, nič ni bilo boljšega za ljudi, ki se morali v megli in slabem vremenu prebiti po dolge ure na mostiču. Ta pijača je sestojala iz črne kave in ruma, toda ruma je bilo mnogo več, kakor pa črne tekočine. V vročih in soparnih dneh pa je skrbel za hladno pijačo, ki je vsebovala vodo in rum, oslajeno s sladkorjem.

Mare Nostrum je med tem trikrat preplul pot iz Južne Amerike v Evropo. Zadnji teh prevozov je bil završen v Neaplju, kjer so izkrcali žito in kože. Ko so pluli v luko, je Mare Nostrum zadel z nekim angleškim bolniškim parnikom, ki je pravkar odhajal iz luke, na poti v Dardanele, pri čemer je nastala na Ulisejevem parniku mala poškodba, katero je bilo treba takoj popraviti, vsled česar je bil Mare Nostrum prisiljen ostati toliko časa v luki, da so bila popravila končana.

Da bi si pregnal dolgočasje, je pričel Ulisej vsak dan zahajati na kopno; ogledoval si je mestne znamenitosti, spomenike in muzeje. Kmalu pa mu je pričel Neapolj s svojim ljudskim vrvežem presaditi. Zato se je nekega dne odpeljal proti Vezuvi, in ko se je prepeljal skozi nekaj vasi, ki so stale sredi izsušenih polj, je dospel v starodavni Pompeji.

V tej mrtvaški puščini ga je takoj obkolilo krdele vodnikov, preklinjajoč vojno, ki je prekinila obisk turistov in s tem okrnila vir njihovih zaslužkov. Ulisej Ferragut je bil morda edini tujec, ki je dospel tega dne. "Signore, za vsako ceno vam razkažem znamenitosti mrtvega mesta!" so se mu ponujali vodniki, toda on je sam nadaljeval svojo pot.

Na vratih Herculanauma ga je ostavil čuvar majhnega muzeja in ga pustil samega, da je mogel v miru premišljevati silhuete stoletnih mrtvecev: Pompejanev iz sadre, ki so stali tam v pozah, v katerih jih je zalotila smrt, ko sta lava in pepel Vezuva pokrila nesrečni mesti.

Ulisej je hodil po samotnih ulicah mrtvega mesta in njegovi koraki so odmevali, kakor da hodi v podzemeljskih prostorih kake nekropole. Kadar se je ustavil, ga je objel mrtvaški molk: "Molk dveh tisočletij," si je mislil Ulisej.

Utrujen je sel Ulisej na kamenito klop sredi ruševin nekega hrama. Nenadoma pa je za-

čul bližajoče se korake in dvignil je glavo. Prihajali sta dve dami, ki ju je vodil vodnik. Obe sta bili dokaj visoke rasti in hodili sta s sigurnimi koraki. Obe sta imeli preko obrazov pajčolane, vendar je Ferragut slutil, da mora biti med obema damama velika razlika v letih. Ena izmed njih je z nekako avtoriteto predstavljala svoje velike noge, ki so bile obute v šolne z nizkimi petami. Druga, vitka in očividno mlajša, pa se je približevala lahkih, prožnih in elegantnih korakov in njene male nožice so tičale v šolčnikih z visokimi petami.

Pol ure zatem je vstal Ulisej s klopi ter nameril svoj korak proti hiši Panse, ki je bila največja in najrazkošnejša v tem mestu. Pansa je bil najbogatejši prebivalec Pompeja in njegov vrt, ki se je nahajal za hišo, je bil zasajen s cipresami, lovorjem in velikimi gredami evterja.

Ko je stopal ob zunanjem zidu tega vrta, je Ferragut zopet srečal oni dve dami, ki sta občudovali krasno cvetje skozi rešetke nekih vrat v zidu.

Ena izmed dam, ki je govorila angleščino, je izražala svoje zadivljenje nad rdečimi rožami, ki so bile razporedene okoli podnožja nekega starega fauna.

Ulisej je takrat začutil nedoljivo željo, da bi se pokazal galantnega. Hotel je zainteresirati ti dve tujki s teatralnim poklonom in pritegniti nase njiju pozornost z eno onih elegantnih in smelnih gest, ki se jih poslužujejo Španci na potovanju. Kakor mornar, ki se hoče popeti na jambor, tako je bil Ulisej z enim skockom preko zidu. Obe dami sta kriknili od iznenadenja, kakor da prisostvujeta nekemu nečuvnemu prizoru. Starejša je obstala kakor brez diha in videlo se je na prvi pogled, da je morala doslej živeti v kaki skrajno disciplinirani deželi, kjer so se strogo upoštevale vse prepovedi. Zato je izprva izgledala, kakor da hoče pobegniti, da ne bi bila smatrana kot sokrivka tega drznega človeka. Mlajša pa se je nasmehljala, videč, da se je kapetan spet pojavil in malo je manjkalo, da ni zaploskala, ko je videla njegov eleganten gimnastični skok.

Ulisej ju je smatral za Angležinji, zato ju je nagovoril v angleščini ter jima ponudil dvoje rož, ki ju je držal v roki. Bili sta to dve čisto navadni roži, toda tisočletni zid, za katerim sta rastle, in bližina hiše, katero je dal Pansa zgraditi za časa prvih Cezarjev, vse to jima je dajalo ceno, kakor da sta stari dvatisoč let.

Večjo in bolj svežo rožo je Ulisej ponudil mlajši dami, ki jo je sprejela s smehljajem na ustnih, kakor da je smatrala to izbiro povsem naravno. Tudi njena tovarišica je vzela rožo, katero ji je ponudil Ulisej Ferragut, ter se naglo in nestrpno zahvaljevala: "Hvala, hvala!" nakar je naglo prišla mlajša, ki se je še vedno smehljala, za roko ter jo potegnila za seboj. V naslednjem trenutku sta izginili za vogalom neke mrtve ulice...

Ulisej je šel obedovat v Diomedovo restavracijo, nakar je odhitel na postajo. Ko je stopal v vagon, se mu je zdelo, da vidi ob nekem oknu, ki se je pravkar zastiralo, pajčolanet dveh dam.

Ko je dospel v Salerno, je zopet opazil oni dve dami na peronu in tako ju je srečal še večkrat tistega dne.

Zvečer zopet srečanje: dami sta stanovali v istem hotelu kakor on. V hotelski restavraciji so bile njihove mize zelo blizu druge drugi.

Ulisej je pričel skrivoma opazovati obe dami. Starejša izmed njiju je bila vedno nekako hladna in zamišljena. Nekdaj je morda vzbujala strasti moških, toda zdaj je lahko brez zapreke oholo in mrzlo gledala okoli sebe; kapetanu ni niti na misel prišlo, da bi se radi tega žalostil.

Stara je morala biti več kakor štirideset let. Gimnastika in higijena ohranili njeno telo gibčno in sveže, vendar ni mogla povsem zakriti svoje postarnosti. Pogled njenih oči, ki so gledale skozi zlato obrobljena očala, je bil oster in prodirajoč.

Mlajša je bila mnogo privlačnejša in Ferragutu se je zdelo, da se mu smehlja in da sprejema njegovo zadivljenje. Njeni lasje so bili mehko plavi in svetili so se v neki diskretni nijansi. Njene črne, velike oči, so sličile očem orientalske plesalke, in bile so zasenčene z dolgimi, temnimi trepalnicami.

Kadar so ji padli rokavi na komolce, se je pokazala njena koža in polt v vsej svoji belini, lice pa je imela nekoliko opaljeno od južnega solca. Nad blago obilno njenih grudi se je videl niz biservov, ki jih je imela spete okoli vratu. Med purpurno rdečimi ustnicami, ki so se hkrati pokojno in smelo smehljale, sta blesteli dve vrsti snežnobelih zob.

Gledajoč to žensko, je Ulisej premišljal o svoji preteklosti in ni se mogel v vsem tem času spomniti niti ene ženske, ki bi jo mogel prisposodabljati s to.

Njuni pogledi so se še enkrat srečali, in tedaj si je Ulisej v mislih dejal: "Ampak jaz moram poznati to žensko! Kje sem jo moral videti? Tega ne vem, toda prepričan sem, da jo poznam." Naj je premišljal kakorkoli, naj je še tako napeto koncentriral svoje spomine, vse je bilo zaman. Najbolj čudno pa je bilo to, da mu je neko čustvo dejalo, da je istočasno, ko je on odkril to na mladi ženski, tudi ona odkrila na njem isto, namreč, da ga je morala tudi ona že prej v življenju srečati. Tudi ona ga je bila prepoznala ter zdaj napenjala svoje misli, da osveži svoj spomin. Ulisej je še čisto ujel njen pogled, toda njen smehljaj je bil zdaj zaupnejši, kakor da velja nekemu staremu prijatelju...

Naslednjega jutra so se zopet srečali na postaji v Salerno, in sicer na vlaku v oddelku prvega razreda. Gotovo so imeli vsi en cilj. Ulisej je pozdravil in neprijateljska starejša dama je kratko odzdravila, nato pa je svojo tovarišico vprašujoče pogledala. Kapetan je zaslutil, da sta se preteklo noč razgovarjali o njem.

Ulisej sam ni vedel, kako se je pričel razgovor. Dejstvo je bilo, da se je nenadoma znašel v razgovoru z mlado ženo, s katero je govoril v angleščini, kakor prej-

šnje jutro v mrtvem mestu. Ona ga je s smelostjo žene, ki želi končati dvoumno situacijo in priti na jasno, vprašala, če je morda mornar. Na njegov odgovor, toda zdaj je lahko brez zapreke oholo in mrzlo gledala okoli sebe; kapetanu ni niti na misel prišlo, da bi se radi tega žalostil.

"Da, Španec." Ko ji je Ulisej potrdil, je mlada žena s triumfalnim pogledom pogledala svojo tovarišico. Starejša dama pa, kakor da se je zdaj nenadoma razkadilo vse njeno nezaupanje, je postala prijaznejša in dostopnejša. Zdaj se je tudi ona prvokrat na smehnila mlademu kapetanu.

Medtem pa je mlada dama venomer govorila in govorila, kakor da se počuti srečno, da more dokazati dar svojega spomina.

Prepotovala je ves svet, toda pozabila ni niti ene dežele, katero je videla: mogla je imenovati imena štiriindvajsetih velikih hotelov, kjer odesdajo ljudje, ki potujejo okoli sveta. Ako sreča kakega svojega bivšega sopotnika, ga takoj zopet spozna, pa naj je bilo njihovo srečanje še tako kratko; često se spominja tudi njegovega imena. Toda zdaj pa se je zdelo, da okleva.

"Vi se imenujete... kapetan... vi se imenujete..."

In nenadoma se nasmehne.

"Vi se imenujete," je rekla z uverjenjem, "kapetan Ulisej Ferragut."

V dolgem in radostnem molku je uživala kapetanovo začudenje. Zatem so prišle nove razjasnitve. Potovala je iz Buenos-Airesa v Barcelono na nekem transatlantskem parniku, na katerem je bil on poveljnik.

"To je bilo pred šestimi leti," je dodala. "Ne, pred sedmimi."

Ulisej Ferragut, ki je prvi zaslutil, da sta se morala že prej neke videti, se ni mogel zdaj ničesar spomniti; on je videl vedno toliko potnikov, da se ni mogel vseh spomniti, toda zdaj se mu je zdelo galantneje, če se nareži, da se spominja.

"Ne, kapetan, vi se me ne morete spominjati. Jaz sem se nahajala takrat na parniku s svojim možem in vi niste nikoli posvečali kake pozornosti. Vsa vaša takratna pozornost je bila posvečena neki mladi in zelo lepi argentinski vdovi."

Te besede je govorila v španščini in sicer v mehki, melodični španščini, katere se je morala naučiti v Ameriki in kateri je dajal tuji naglas otroški čar. Nato je koketno dodala:

"Jaz vas poznam, kapetan! Vedno ste eden in isti. Ona vaša gesta s pompejsko rožo je bila zelo lepa. Bila vas je naravnost vredna."

Videč, da je pozabljena, ker je bila nesposobna, da se udeležuje pogovora, ki se je vršil sedaj v španščini, se je starejša dama vmešala vmes v angleščini:

"Ah, Španija! Dežela "cabalerosov" in Cervantesov!"

In vsa oduševljena je dvignila k nebu svoje oči. Nenadoma pa

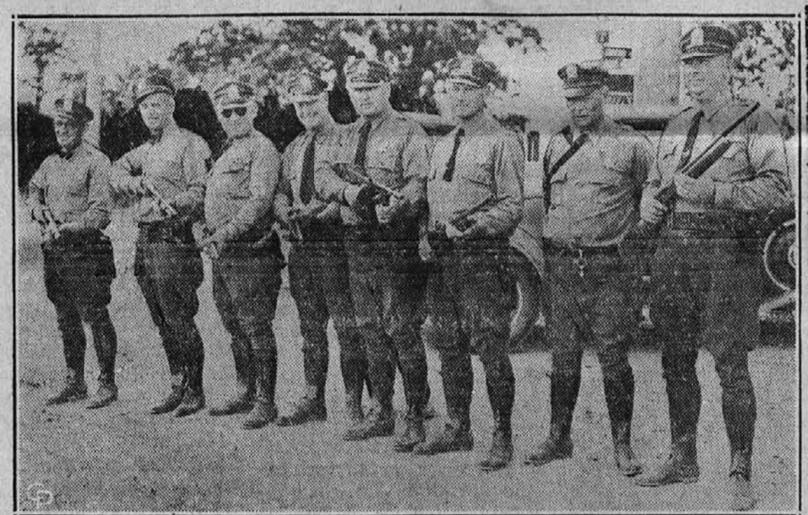
je prišla kapetana za roko ter je vzkljnila energično, kakor da je uprav takrat nekaj odkrila: "Calderon de la Barca!" Ferragut se je priklonil: "Da, madame." Mlada dama je zdaj videla potrebo, da predstavi svojo tovarišico. "Doktorica Fedelmann... Učenjakinja na polju filozofije

in literature." Ko je stisnil doktoričino roko, je pričel Ferragut diskretno izpraševati: "Gospa je Nemkinja?" je vprašal mlado damo v španščini. Izgledalo je, da je starejša dama uganila vprašanje, zakaj nemirno je pogledala svojo mlajšo tovarišico. "Ne," je rekla mlajša. "Moja

prijateljica je Rusinja, ali bolje rečeno: Poljakinja." "In vi ste tudi Poljakinja?" je vprašal Ulisej Ferragut. "Ne, jaz sem Italijanka." (Dalje prihodnjič) *Pet delavcev je bilo ubitih v Kilgore, Tex., ko je eksplozirala petrolejni vrec.

Zemljevid kaže pot, po kateri bo letel Lindbergh in njegova soproga iz New Yorka na Japonsko

Oblasti so zvedele, da nameravajo jettniki v Jolietki jettnišnici skupno pobegniti. Zato so nastavili državne truperje, ki varjejo izhod.

THE OLD HOME TOWN Registered U.S. Patent Office **Stanley**

The cartoon depicts a man in a suit standing in a yard with a dog. The man is speaking to the dog, who is sitting on a pile of wood. The man's speech bubble says: "YOU LAZY GOOD-FOR-NOTHIN' - THE IDEA GIVING AWAY OUR WHOLE WINTER'S WOOD FOR TWO CIRCUS TICKETS!" The dog's speech bubble says: "WELL MAW, MEBBE NEXT WINTER WILL BE MILD AND BESIDES THESE ARE SPECIAL PRESS PASSES! NO BODY KNOWS WHEN ANOTHER CIRCUS WILL EVER COME TO TOWN, GEE!!" At the bottom of the cartoon, a caption reads: "ED WURLER TRADED THE FAMILY WOOD PILE FOR TWO 'COMPS' TO THE CIRCUS". The cartoon is signed "©1931 LEE W. STANLEY CENTRAL PRESS 7-30-31".

Znoreli Marko Demonfonti iz Mercer, Pa., ki je v blaznosti umoril pet oseb in jih več ranil, dokler ga ni neki grocer ustrelil. Sedaj se nahaja v bolnici in na straži je pri njem policijski načelnik Ringer.